

Referanser:

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
14.11.2013	KR_58_1_13_Forskrift_Medlemsregister_Dnk.pdf	103053

Delegasjon av Kirkemøtets behandlingsansvar for Den norske kirkes medlemsregister

Sammendrag

Kirkemøtet har i henhold til Medlemsregisterforskriften § 4 det formelle ansvaret som behandlingsansvarlig for Den norske kirkes medlemsregister. Behandlingsansvar betegner en formell posisjon og innebærer en rekke plikter i loven. Kirkerådet med dets direktør ivaretar i dag oppgavene som er tillagt den databehandlingsansvarlige.

For å tydeliggjøre at Kirkemøtet som behandlingsansvarlig har overført den kompetanse og myndighet til å utføre de oppgaver som er tillagt den behandlingsansvarlige til Kirkerådet, legger Kirkerådet frem et forslag om delegasjonsvedtak for Kirkemøtet. Delegasjonen er spesielt viktig så Kirkerådet får et avklart mandat for inngåelse av fremtidige databehandleravtaler.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet 2014 å fatte følgende vedtak:

Kirkemøtets behandlingsansvar for Den norske kirkes medlemsregister delegeres til Kirkerådet.

Saksorientering

Bakgrunn

Hensikten med Den norske kirkes medlemsregister er å gi en oversikt over medlemmer og tilhørige, ligge til grunn for utarbeidelse av kirkelig manntall og være støtte for menigheters og presters arbeid (Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister, 25. februar 2000, § 2 og § 5). Medlemsregisteret brukes også til kontroll mot dobbeltmedlemskap mellom tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke og Den norske kirke samt inngår i beregningsgrunnlaget for statlige og kommunale tilskudd til registrerte tros- og livssynssamfunn.

Kirkemøtet som behandlingsansvarlig

Kirkemøtet er behandlingsansvarlig for medlemsregisteret og plikter å sørge for at bestemmelser i lov om behandling av personopplysninger med forskrifter blir fulgt. Kirkemøtet har således det overordnede ansvaret for registeret, men oppgavene som er tillagt den behandlingsansvarlige ivaretas av Kirkerådets direktør. Kirkelig fellesråd er lokal behandlingsansvarlig med ansvar for den delen av medlemsregisteret det blir gitt tilgang til lokalt.

Av § 4 i forskrift om Den norske kirkes medlemsregister fremgår at:

Kirkemøte er behandlingsansvarlig for Den norske kirkes medlemsregister og administrerer registeret. Kirkelig fellesråd er behandlingsansvarlig for den del av medlemsregisteret det blir gitt tilgang til. Ansvaret ivaretas av organets daglige leder dersom ikke annet er avtalt. Behandlingsansvarlig plikter å sørge for at bestemmelsene i denne forskriften og regler gitt i og i medhold av lov 14. april 2000 nr.31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) med forskrift blir fulgt.

Medlemsregisterforskriften § 4 pålegger dermed både Kirkemøtet og de kirkelige fellesrådene ansvar i tilknytning til registeret.

Forhold mellom Kirkemøte og Kirkelig fellesråd

De kirkelige fellesrådene representerer selvstendige organer i kirkestrukturen, og Kirkemøtet kan ikke pålegge fellesrådene oppgaver uten særlig hjemmel. Med bakgrunn i dette har det blitt sett på som hensiktsmessig fra departementets side, å gi ansvar til fellesrådene direkte i forskriften. Alternativet hadde vært en avtaleregulering mellom Kirkemøtet og hvert enkelt kirkelig fellesråd. Utover dette har det ikke blitt foretatt noen nærmere grenseoppgang mellom Kirkemøtets sentrale ansvar og ansvaret på lokalt nivå. Det er her opp til Kirkemøtet å gi utfyllende retningslinjer og nærmere regler, jf. medlemsregisterforskriften § 11 første ledd.

I den sammenheng er det verdt å bemerke at Kirkerådet ikke er kjent med at denne ansvarsdelingen mellom Kirkemøtet og fellesrådene har medført noen faktiske problemer så langt. Kirkerådet mener likevel at denne uklare ansvarsdelingen er uheldig, og vil i samarbeid med departementet komme frem til en løsning av problemet.

Foranledningen til at Kirkerådet har sett nærmere på behandlingsansvaret til medlemsregisteret det siste året, har vært planlegging av en større utvidelse av

medlemsregisteret. Hvor det etableres en omfattende integrasjon mellom medlemsregisteret og data-/ fagsystemer som er i lokal bruk; «toveisintegrasjonsprosjekt».

Utvikling av medlemsregisteret

Den norske kirke har utviklet en web-basert løsning for registrering av sine kirkelige handlinger som dåp, konfirmasjon, vielse og gravferd, en elektronisk kirkebok som erstattet landets kirkebøker fra og med 1. januar 2013. Neste etappe i utvikling av elektronisk kirkebokføring er integrasjon med de fagsystemene som brukes rundt om i menighetene. Dette kalles «toveisintegrasjon» og er en viktig del av Den norske kirkes IKT-strategi. Toveisintegrasjonen vil medføre stor arbeidsbesparelse for de som registrerer kirkelige handlinger i menighetene, da det etter innføringen av denne løsningen blir tilstrekkelig å registrere kirkelige handlinger en gang og ikke to ganger som i dag. Dette vil igjen føre til et mer korrekt register og riktigere statistikk om Den norske kirke.

Hjemmelsgrunnlag for inngåelse av databehandleravtaler

For gjennomføring av dette prosjektet er det nødvendig at Kirkerådet gis eksplisitt hjemmel til å inngå rettslig forpliktende avtaler med de lokale data-/fagsystemene. En slik hjemmel får Kirkerådet ved et delegasjonsvedtak fra Kirkemøtet. Kirkerådet vil i den sammenheng påpeke at avtaleinngåelsen innebærer en tildeling av rett til behandling av data og handler ikke om kjøp og salg av data eller tjenester.

Det er på det rene at Kirkemøtets rolle som behandlingsansvarlig kan delegeres til Kirkerådet, jf. medlemsregisterforskriften § 11 annet ledd «Kirkemøtets myndighet etter denne forskrift kan delegeres til Kirkerådet.»

Det kan virke som om departementet forutsetter at denne delegasjonen vil skje. I rundskriv P-14/2011, som meddeler endringer i medlemsregisterforskriften, påpekes det på side 3: «Kirkemøtet er behandlingsansvarlig for registeret som helhet. Ansvaret ivaretas som utgangspunkt av Kirkerådets direktør.»

I høringsnotatet side 3 står det: Utvikling av ett, sentralt register, med Kirkerådet som behandlingsansvarlig vil gi større sikkerhet ved behandling og lagring av aktuelle data.» På side 8 står det: «Departementet vil understreke at det er Kirkerådet som er behandlingsansvarlig, som vil ha ansvaret for hvilke muligheter for søking og sammenstilling av opplysninger det nye systemet skal gi rom for. Behovet for å vurdere tilgangsbegrensninger i det nye systemet vil påhvile Kirkerådet.»

Disse forholdene trekker også i retning av at Kirkemøtets myndighet etter medlemsregisterforskriften bør delegeres til Kirkerådet.

Avslutningsvis vil Kirkerådet bemerke at etter Kirkerådets syn vil en slik delegasjon være nødvendig for riktig og forsvarlig etterlevelse av loven og forskriftenes bestemmelser.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Direktøren ser ikke at saken har særskilte økonomiske eller administrative konsekvenser.